

Flere faglærte er afgørende for branchens fremtid

Har din virksomhed forgæves forsøgt at rekruttere faglærte kollegaer? I så fald er I ikke alene. Mangel på faglærte er en udfordring for metal- og maskinindustrielle virksomheder i alle dele af landet. Aldersfordelingen for de faglærte i branchen tyder på, at udfordringen bliver værre i de kommende år.

Faglærte medarbejdere er rygraden blandt de beskæftigede i metal- og maskinindustrielle virksomheder. Halvdelen af de beskæftigede i branchen er faglærte. Det er en andel, som ikke har rykket sig gennem mange år. De ufaglærtes andel af beskæftigelsen i branchen er faldet de senere år, mens andelen af beskæftigede med en videregående uddannelse er steget. Med andre ord er en uddannelse blevet vigtigere for at være beskæftiget i en metal- og maskinindustriell virksomhed.

Fremtiden kræver kompetencer

Produktivitetsforbedringer, automatisering og digitalisering er blandt forklaringerne på, hvorfor de ufaglærte jobs fylder mindre i branchen. Den teknologiske udvikling giver konstant nye muligheder for virksomhederne, men teknologierne kan kun skabe værdi, hvis virksomheden har dygtige medarbejdere, der formår at udnytte mulighederne. Skal de danske metal- og maskinindustrielle virksomheder realisere deres vækstpotentiale, er det derfor altgørende, at de kan rekruttere dygtige medarbejdere, der enten har en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse i bagagen.

Fire centrale faggrupper

Blandt de faglærte i de metal- og maskinindustrielle virksomheder har mange en uddannelse som smed, industritekniker, automatiktekniker eller værktøjsmager. Det er derfor afgørende for at drive og udvikle branchens virksomheder, at der uddannes tilstrækkeligt mange unge inden for disse fire faggrupper.

Hvor stort virksomhedernes behov for at rekruttere nye medarbejdere vil være i de kommende år, afhænger af flere faktorer. Det afhænger dels af, hvordan afsætningsituationen udvikler sig i den enkelte virksomhed. Det afhænger også af hvilke produktivetsfremmende tiltag, virksomhederne iværksætter. Endvidere har det stor betydning hvor mange af virksomhedernes medarbejdere der forlader branchen enten for at skifte karriere eller for at gå på pension.

Mange nærmer sig pensionsalderen

Særligt industriteknikere tilhører en faggruppe, hvor mange går på pension i de kommende år. Over halvdelen af de beskæftigede industriteknikere i Danmark har rundet de 50 år, og knap hver femte har passeret de 60 år. Det samme billede gør sig gældende for værktøjsmagere.

For smedene er situationen knap så alvorlig, men dog stadig bekymrende med relativt mange ældre i forhold til unge, da andelen af smede over 50 år er væsentligt højere end andelen af smede under 40 år.

Blandt automatikteknikere er der længere mellem de ældre medarbejdere. Men med den stigende grad af automatisering i virksomhederne, og i de produkter som virksomhederne fremstiller og servicere, er der øget efterspørgsel efter medarbejdere med kompetencer indenfor automatik og teknik.

De mange ældre faglærte kan give årsag til alvorlige rekrutteringsudfordringer for de metal- og maskinindustrielle virksomheder i de kommende år. Det gælder virksomheder over hele landet. Det er i særlig grad virksomhederne øst for Storebælt, der kommer til at sige farvel til mange medarbejdere i de kommende år. I det midtjyske er der længst mellem de ældre faglærte, men situationen er også her alvorlig.

Forgæves søgning efter faglærte over hele landet

Allerede i dag har mange virksomheder i branchen svært ved at rekruttere nye medarbejdere. Fire ud af 10 virksomheder i branchen har i løbet af en periode på et år forgæves forsøgt at rekruttere nye medarbejdere. Det viser en undersøgelse foretaget af DI i 2016 blandt knap 500 virksomheder i branchen.

Faglærte medarbejdere er den type medarbejdere, som flest virksomheder har kigget langt efter. Blandt de virksomheder som har søgt medarbejdere forgæves, har 70 pct. søgt forgæves efter faglærte. Det gælder virksomheder i hele landet. Fra Brønderslev til Lolland og fra Amager til Esbjerg har metal- og maskinindustrielle virksomheder uden resultat forsøgt at rekruttere faglærte medarbejdere.

Flere faglærte er afgørende

Gennem mange år er for få unge blevet uddannet som smed, industritekniker, automatiktekniker eller værktøjsmager. De mange forgæves rekrutteringsforsøg efter faglærte er konsekvensen. De mange ældre faglærte i branchen indikerer, at rekrutteringssituationen bliver endnu sværere for virksomhederne i de kommende år, hvor mange faglærte går på pension. Det er derfor afgørende for branchens fremtid i Danmark at flere uddannes til en fremtid som smed, industritekniker, værktøjsmager eller automatiktekniker.